

POVIPULLON KULTAA LAPSIPERHEILLE

Hankeraportti Mari Oikarinen & Jose Salo

Totto
Kotiseutuyhdistys
Rovaniemen Totto ry.

Hankkeen tavoitteet ja lähtötilanne

Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry:n Povipullon kultaa lapsiperheille- hankkeen tavoitteena oli kehittää perinteeseen ja paikallishistoriaan perustuvia tapahtumia Pöykkölän kotiseutumuseolla lapsille, koululaisille ja heidän perheilleen, mukaan lukien maahanmuuttajaperheet. Hankkeen ajatuksena oli mm. perinneleikkien jakamisen kautta tutustua eri kulttuureihin ja Rovaniemen paikallishistoriaan. Hankkeessa nähtiin tärkeänä sukupolvien välinen kohtaaminen sekä perinteiden siirtäminen eteenpäin. Samalla etsittiin myös museoon uusia sisältöjä ja tapahtumia sekä kävijöitä erityisesti lapsiperheistä.

Hanke aloitettiin kesällä 2017 yhteistyössä Monitaideyhdistys Pisteiden kanssa. Pisteeltä hankkeen koordinaattoreiksi tulivat Jose Salo sekä Mari Oikarinen. Heidän tehtävänä oli suunnitella tapahtumat ja vastata niiden toteuttamisesta yhdessä kotiseutumuseon, vapaaehtoistyöntekijöiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. He vastasivat myös hankkeen hallinnoinnista yhdessä ohjausryhmän puheenjohtajan Kerttu Oikarisen kanssa.

Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat kotiseutuyhdistys Totto ry:stä Kerttu Oikarinen, Kaija Sälevä ja Kristiina Lehtonen, Lapin maakuntamuseosta Hanna Kyläniemi ja Heidi Pelkonen, Lapin ammattikorkeakoulusta Petra Paloniemi, Päivi Hanni-Vaara sekä Teija Tekoniemi-Selkälä, Rovaniemen kirjastosta Mari Ekman sekä Päiväkoti Hiirilimpusta Minna Piittisjärvi.

Ohjausryhmän kokouksessa katsottiin järkeväksi kytkeä uudet tapahtumat jo olemassa oleviin tapahtumiin, joita kotiseutumuseolla oli muutama vuoden aikana. Näiden lisäksi päätettiin järjestää vielä muutama uusi tapahtuma. Yhteensä tapahtumia oli vuoden aikana 13.

Tapahtumat ja niiden anti

Marjetanjuhla 23.7.2017

Hanke polkaistiin käyntiin pienimuotoisesti Marjetanjuhlassa, jossa lapsille oli ohjelmassa käpylehmätyöpaja sekä satuhetki Kaija Sälevän johdolla. Tapahtumassa esiintyi myös Mulairyhtye lapsille suunnatulla ohjelmistollaan. Osanottajia oli kuusi lasta.

Pienet käpylehmäaskartelijat Lasten Lysteillä Marjetanjuhlassa 2017

9.-10.9.2017 Pöykkölän lasten lystit

Osana Rovaniemi-viikon ohjelmaa museolla järjestettiin tapahtuma, jossa oli tarjolla perinneleikkejä ja kädentaitoja. Kotiseutumuseon pihapiirissä testattiin keppihevosten esterataa, tarkkuusheittoa, suopungin heittoa, sekä käpylehmien ja kaarnaveneiden tekoa. Mukava oli huomata, että esimerkiksi tarkkuusheiton kaltaiset kisailut innostivat suuresti myös vanhempia mukaan. Osallistujia oli parikymmentä lasta sekä heidän vanhempiaan ja isovanhempiaan.

10.12.2017 Olkityöpaja Pöykkölässä

Jouluisessa työpajassa rakennettiin olkikoristeita kotiseutumuseon pirtissä. Keittiön puolella leivottiin piparkakkuja Kristiina Lehtosen avustuksella. Osallistujilta tuli kiittävää palautetta perinteisten koristeiden teosta ja yleisesti mukavasta rauhallisesta joulutunnelmasta. Työpajoissa vanhemmat ja lapset innostuivat tekemään koristeita yhdessä, mikä oli mukavaa. Joulutyöpajassa kävi 12 lasta vanhempineen.

Jouluisia olkikoristeita valmistuu Pöykkölän pirtissä.

11.4.2018 Talvipäivä Pöykkölässä

Kotiseutumuseon Talvitapahtumassa kävi päiväkotit Hiirilimpun eskarit ja viskarit. Talvipäivän ohjelman olivat suunnitelleet ja toteuttaneet Lapin Ammattikorkeakoulun kansainvälinen matkailuopiskelijoiden ryhmä. Päivän ohjelmassa oli lumigraffiteja, saippuakuplia, aartenetsintää ja mäenlaskua. Oli hieno hankikeli ja yksi ohjelmanumero oli myös hangilla juoksentelu. Kotiseutumuseon pihapiiri osoitti toimivuutensa myös talvikelissä. Ajankohta muuttui, koska hiihtoloma oli opiskelijoille hankala aika. Kuitenkin hankesuunnitelmassa ollut alkuperäistä ideaa pyritään noudattamaan ja jatkossa tapahtuma tullaan pitämään Lapin hiihtolomien aikana. Vaihtoehtoisesti tapahtumia pidetään kaksi. Talvitapahtumassa vieraili yhteensä kolmekymmentä lasta.

Mäenlaskua Talvipäivä Pöykkölässä tapahtumassa huhtikuussa 2018

Toukokuu 2018 Päiväkotihiihdon kevätjuhla

Päiväkotihiihdon toteutti kevätjuhla Pöykkölän pihapiirissä. Oli kiinnostavaa nähdä miten tämänkaltaisen, hyvin iso tapahtuma oli mahdollista toteuttaa ulkona. Kotiseutumuseon miljöötä kiiteltiin, ja jatkossa museo voi vuokrata pihaa vastaavanlaisiin tapahtumiin. Osallistujia oli yli sata.

Huhtikuu 2018

Huhtikuussa valmistettiin nukkeja yhdessä Neuvokkaan ja Lapin Nukketeatteriyhdistyksen vapaaehtoisten kanssa. Työpajoja pidettiin yhteensä 5 ja pajojen aikana suunniteltiin myös itse esitystä. Esitys on koostettu Annikki Setälän tarinoista. Setälä itse on asunut Pöykkölässä ja näin oli luonteva käyttää juuri hänen satujaan.

Myllytonttu odottaa jo katsojia esitykseen

21.6.2018 Minne matka, Myllytonttu? -esitys

Esitystä harjoiteltiin kesäkuun aikana museon navetassa. Esiintyjiä oli yhteensä 5. Ensiesitys keräsi yhteensä 35 katsojaa. Esityksen jälkeen pidettiin Riikka Matalan ohjaama pieni Satujooga-hetki lapsille.

Satujoogaa Pöykkölän pihamaalla

8.7.2018 Keppihevostalkoot museolla

Talkoissa valmistettiin keppihevoseja Kotiseutumuseon käyttöön. 5 osallistujaa.

Keppihevoset odottelevat ratsastajia Pöykkölän lammashaassa

22.7.2018 Marjetanpäivän juhla

Lasten lysteillä pidettiin jälleen perinneleikkejä, keppihevosaursastusta ja suopungin heittoa. Uutena lisänä ohjelmistoon Neuvokkaan vapaaehtoiset Mauri ja Irma pitivät lapsille pirtissä loru- ja tarinatuokiot. Lapsia kävi noin 25.

15.8.2018 Minne matka, Myllytonttu? -esitys

Esitykseen osallistuivat Steiner-päiväkodin esikoululaiset, yhteensä 15 katsojaa. Lisäksi pidettiin Satujoogaa Riikka Matalan vetämänä.

16.8.2018 Minne Matka Myllytonttu? -esitykset

Pöykkölän päiväkodin esikoululaisille, yhteensä 38 katsojaa. Lisäksi Satujoogaa Riikka Matalan vetämänä.

Lapset seuraavat Myllytontun seikkailuja Pöykkölän navettaan rakennetussa esitystilassa

Lapsiryhmä oli iso, joten se jaettiin kahteen, ja toinen puoli porukasta tutustui museoon esityksen aikana, ja sitten vaihdettiin. Lapset olivat todella kiinnostuneita museosta ja vanhoista esineistä. Kysymyksiä herättivät varsinkin seinällä riippuvat aseet sekä orressa roikkuvat reikäleivät. Yhdessä tutkittiin vanhoja vaatteita, kangaspuita ja silitysrautoja. Lapsiyleisöä ajatellen olisi todella mukava, jos museossa olisi esineitä joihin saisi koskea, koska se on lapselle hyvin luontainen tapa tutustua ympäristöön. Esimerkiksi vanhojen silitysrautojen painoa olisi hauska tunnustella.

9.-10.9.2018 Kotiseutumuseon avoimet ovet ja Lasten Lystit

Lasten lystien ohjelma oli edelliseltä kesältä tuttu. Perinteiset leikit ja kädentaidot keräsivät 65 lasta vanhempineen Pöykkölän pihapiiriin. Sunnuntaina näiden lisäksi esiintyi Pöykkölän salissa Kadri Joametsin johtama lapsikuoro.

Lapset laulavat Pöykkölän salissa

Joulukuu 2018 Joulutyöpaja

Jouluinen askartelu -ja piparkakkutapahtuma toteutetaan Kotiseutumuseolla Neuvokkaan vapaaehtoisten voimin.

Lopputulokset ja tulevaisuuden haaveet

Yleisesti ottaen hankkeen tapahtumat onnistuivat hyvin ja keräsivät mukavasti lapsiperheyleisöä. Osallistujien palaute oli erittäin positiivista ja kiittävää. Tapahtumiin löysi tiensä myös perheitä jotka eivät olleet koskaan käyneet museolla. Verrattuna aikaisempiin vuosiin kotiseutumuseon tapahtumatarjonta lisääntyi huomattavasti, mikä oli yksi hankkeen tavoitteista. Kaikki hankkeen tapahtumat toteutettiin SKR Lapin avustuksen turvin, ja ne olivat osallistujille maksuttomia.

Hankkeen vastaanotto myös Kotiseutuyhdistys RovaniemenTotto ry:n taholta oli positiivista. Hankkeen aikana Totto ry sai yhteydenottoja kouluilta ja päiväkodeilta sekä matkailuyrittäjiltä tulevaisuuden yhteistyöhankkeisiin liittyen. Yhdistys myös valittiin vuoden kotiseutuyhdistykseksi 2018. Pöykkölän kultaa lapsiperheille -hankkeen aikana syntyneistä työpaja -ja tapahtumakonsepteista tehdään sisältökuvaukset, joiden pohjalta tapahtumat on helppo toteuttaa myös tulevina vuosina.

Alkuperäinen hankesuunnitelma oli hyvin optimistinen talkootyön ja vapaaehtoistoiminnan suhteen. Tosiasiassa vapaaehtoisia ja talkoolaisia oli kuitenkin vaikea saada sitoutumaan pitkäjänteiseen talkootyöhön. Myös hankesuunnitelmassa mainitut lukuisat yhteistyökumppanit osoittautuivat haasteellisiksi tavoittaa ja saada osallistumaan hankeajan puitteissa. Jatkossa hankkeita lienee järkevää toteuttaa selkeämmin rajattujen yhteistyötahojen kanssa.

Kaikki hankesuunnitelmassa mainitut tavoitteet toteutuivat lukuun ottamatta Eletty elämä opiksi -museopedagogisen työkalun kehittämistä. Tehtävään ei löytynyt sopivia toteuttajia, mutta sille etsitään tulevaisuudessa oma työryhmä. Asia on myös esillä kotiseutumuseon näyttelytoimikunnassa, joka suunnittelee käyttökokoelmaa museon esineistöstä. Tästä on apua myös tulevaisuudessa museopedagogisia sisältöjä suunniteltaessa.

Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry haluaa jatkossa kehittää museon toimintaa tämän hankkeen aikana muotoutuneiden käytäntöjen pohjalta. Suunnittelu sisältöjen tarjoamisesta uusille käyttäjäryhmille on käynnistynyt, mikä osoittaa kotiseutuyhdistyksen olevan tässä ajassa kiinni.

Irma Mäen loruhetkiä kuullaan Pöykkölässä varmasti myös tulevaisuudessa

